

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΑΔΑΜΟΥ

Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης – **ΜέΡΑ 25**

Αρ. πρωτ. ερωτ. ....

Θεσσαλονίκη, 19/05/2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Την Υπουργό Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα

Θέμα: Μέτρα στήριξης του ευρύτερου τουριστικού κλάδου και της εστίασης.

Αξιότιμε Κε. Υπουργέ.

Είναι γνωστό ότι το παραγωγικό μοντέλο της ελληνικής οικονομίας είναι άμεσα εξαρτώμενο από τον κλάδο του τουρισμού και, συνεπακόλουθα, από τον κλάδο της εστίασης, της διαμονής και των μεταφορών. Η συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας, όλων των συναφών, άμεσων ή έμμεσων δραστηριοτήτων στον ευρύτερο κλάδο του τουρισμού, κυμαίνεται σε ποσοστό από 25 έως 30%, ενώ, σύμφωνα με

τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και του ΣΕΤΕ για το 2018, οι θέσεις απασχόλησης σε επιχειρήσεις του κλάδου ξεπέρασαν τις 950.000. Οι οικονομικές επιπτώσεις από την – απαραίτητη - επιβολή περιοριστικών μέτρων αναχαίτισης της εξάπλωσης του Covid – 19, αναμένονται ιδιαίτερα δυσμενείς στον κλάδο του τουρισμού και κατ' επέκταση στο συνολικό ΑΕΠ της χώρας. Ήδη, τα πρώτα στοιχεία από την πλατφόρμα «ΕΡΓΑΝΗ», έχουν καταδείξει ένα πρωτοφανές πάγωμα προσλήψεων, ενώ σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, για το μήνα Μάρτιο, τα κρατικά έσοδα έχουν μειωθεί σε ποσοστό 14,7%, συγκριτικά με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Για το ίδιο διάστημα, οι κρατικές δαπάνες κατέγραψαν πτώση κατά 16,7% σε σχέση με το Μάρτιο του 2019. Είναι επομένως σαφές ότι τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν κατά την προσεχή θερινή περίοδο, για τη στήριξη δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας όπως ο τουρισμός και η εστίαση, θα αποτελέσουν μία έμμεση και αναγκαία «επένδυση» δημοσιονομικού χαρακτήρα, η οποία θα τονώσει σε σημαντικό βαθμό την ελληνική οικονομία.

Η συνολική αντιμετώπιση της επερχόμενης κρίσης στον τουρισμό, απαιτεί τη χάραξη μίας εθνικής στρατηγικής πολιτικής «θωράκισης» του κλάδου, η οποία θα αναβαθμίσει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τουρισμού στην Ελλάδα, αυξάνοντας παράλληλα το ΑΕΠ της χώρας μας. Λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με την ασφάλεια των ταξιδιών σε τουριστικούς προορισμούς, η ζήτηση για το προσφερόμενο προϊόν θα πρέπει να θεωρείται περιορισμένη. Επομένως, είναι απαραίτητη η τόνωση του ενδιαφέροντος για τουρισμό, μέσω της προώθησης των μοναδικών πλεονεκτημάτων της χώρας μας συνδυαστικά με την ανάδειξη των υποχρεωτικών υγειονομικών μέτρων που λαμβάνονται, ώστε ο επισκέπτης να αισθάνεται απόλυτα ασφαλής, απολαμβάνοντας τη διαμονή του στην Ελλάδα. Η προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Ελλάδας, τόσο ως προς το φυσικό πλούτο και τον πολιτισμό της, όσο και ως προς την ασφάλεια του

προορισμού, προϋποθέτει την σημαντική αναβάθμιση του ρόλου του ΕΟΤ και τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων.

Πολλές από τις ευρωπαϊκές χώρες έχουν ήδη κλείσει τα σύνορά τους μέχρι το τέλος του έτους, ενώ άλλες χώρες έχουν περιορίσει σημαντικά τη μετακίνηση των πολιτών τους για τουρισμό. Είναι σαφές ότι η διεθνής συγκυρία αποκλιμάκωσης των περιορισμών, θα καθορίσει τελικά το ύψος της ύφεσης της χώρας μας για φέτος. Στον τομέα της διαχείρισης του τουριστικού προϊόντος, η χώρα μας οφείλει να ανακάμψει δυναμικά, καθώς οι πολιτικές αποκρατικοποίησης των τελευταίων ετών (αεροδρόμια, αερομεταφορές, κλπ), έχουν προκαλέσει υπερεξάρτηση του ελληνικού τουρισμού από διεθνείς παράγοντες. Η χώρα μας δεν διαθέτει εθνικό αερομεταφορέα για να επιτελεί κατά βούληση δρομολόγια από και προς τις χώρες άφιξης, με αποτέλεσμα η έλευση τουριστών να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτικές διεθνών ιδιωτικών αεροπορικών εταιρειών, συνήθως χαμηλού κόστους.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι επαγγελματίες στον τουριστικό κλάδο, παρ' ότι προσφέρουν το 70 - 80% της συνολικής υπηρεσίας, λαμβάνουν μόλις το 20 – 30% της αξίας, λόγω της κυριαρχίας της διεθνούς μεσιτείας στον τομέα της διαχείρισης του τουριστικού μας προϊόντος. Η κρατική στήριξη της εγχώριας τουριστικής επιχειρηματικότητας στον τομέα της διαχείρισης και των μεταφορών, είναι ζωτικής σημασίας, τόσο για τον κλάδο του τουρισμού, όσο και για την οικονομία. Η συνεργασία του ΕΟΤ με τα ημεδαπά τουριστικά πρακτορεία, με στόχο την επέκτασή τους στο εξωτερικό, όπως και η υλοποίηση Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα στον τομέα των μεταφορών είναι «επενδύσεις» υψηλής προστιθέμενης αξίας, οι οποίες θα αποτρέψουν την εκροή κεφαλαίου στο εξωτερικό και θα ενισχύσουν την ελληνική οικονομία. Αξίζει να σημειωθεί ότι με τον τρόπο αυτό, το αίσθημα της αβεβαιότητας σχετικά με την πολυπλοκότητα της

νομικής κατοχύρωσης του ξενοδοχειακού κλάδου, ιδίως μετά και από την, εθνικά επιζήμια, χρεοκοπία της Thomas Cook, θα περιοριστεί.

Είναι φανερό ότι οι συνέπειες της πανδημίας αναμένονται ιδιαίτερα δυσμενείς στους τομείς της διαμονής και της εστίασης. Η βελτίωση της ποιότητας του τουρισμού μέσω της τόνωσης του ενδιαφέροντος για τουρισμό στην Ελλάδα σε στοχευμένα ποιοτικές αγορές, θα συμβάλει δραστικά στην αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης του ίδιου αριθμού φιλοξενουμένων. Η στρατηγική επιλογή του μαζικού τουρισμού με παράλληλη συγκεντροποίηση του κλάδου, δεν συμβάλλει στην τόνωση των τοπικών οικονομιών, ούτε και αναδεικνύει την πρωτογενή παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας που διαθέτει η χώρα μας. Η δημιουργία εθνικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, υπό την αιγίδα του ΕΟΤ, με αποδελτίωση όλων των ξενοδοχειακών μονάδων της χώρας, δυνατότητα κράτησης και αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών, θα συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού μας προϊόντος, καθώς θα εξέλειπε η εξάρτηση του κλάδου από τις διεθνείς μεσιτικές πλατφόρμες μαζικού πελατολογίου.

Η ανάδειξη των ελληνικών προϊόντων και της τοπικής γαστρονομίας, θα πρέπει να αποτελούν στρατηγικό εθνικό στόχο. Ο κλάδος της εστίασης έχει ήδη πληγεί σε μεγάλο βαθμό από την υγειονομική κρίση, καθώς δεν έχει αμιγώς εποχικό χαρακτήρα. Παρ' ότι οι εξαγγελίες της κυβέρνησης για επιδότηση των μισθών και των εργοδοτικών εισφορών των εργαζομένων μέσω του ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού προγράμματος SURE, είναι αυτονόητα προς τη σωστή κατεύθυνση, απαιτούνται δραστικότερα μέτρα για την ολιστική στήριξη των επιχειρηματιών και των εργαζομένων.

Η δραματική μείωση του ΦΠΑ στο χώρο της διαμονής και της εστίασης είναι μία εφικτή λύση, που κινείται στα πρότυπα πολλών ευρωπαϊκών χωρών με ανταγωνιστικά προϊόντα, ενώ η αναστολή αύξησης του ΦΠΑ στα νησιά είναι κρίσιμης σημασίας για τις τοπικές οικονομίες. Η κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής δημοτικών τελών για όλο το έτος και η κατάργηση της προκαταβολής φόρου στις φετινές συναλλαγές, θα διευκολύνουν τη ρευστότητα των επιχειρήσεων και θα συμβάλουν στη διατήρηση θέσεων εργασίας. Η μείωση των ενοικίων για το 2020, με αντίστοιχη παροχή φορολογικών κινήτρων στους ιδιοκτήτες, είναι μέτρα κρίσιμης σημασίας για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Η αναστολή της πληρωμής δόσεων και οφειλών, για το 2020 και η προσφυγή σε μακροχρόνιες ρυθμίσεις για την εξόφληση τους, πρόκειται να τονώσει ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιτρέποντάς τους να συνεχίσουν να είναι βιώσιμες. Παράλληλα, θα ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση και η άρση τυχόν διοικητικών κυρώσεων για επουσιώδεις παραβάσεις, οι οποίες βρίσκονται σε δικαστική εκκρεμότητα. Η κάλυψη ασφαλιστικών εισφορών και η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης θα αποτελέσουν σημαντικά μέτρα στήριξης των ελεύθερων επαγγελματιών και επιτηδευματιών που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό. Το επίδομα ανεργίας θα πρέπει να χορηγηθεί, χωρίς προϋποθέσεις ενσήμων, στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων που θα παραμείνουν κλειστές ή θα προχωρήσουν σε μείωση του προσωπικού τους, καθώς και στους εποχικούς απασχολούμενους στον Τουρισμό που δεν πρόκειται να απασχοληθούν φέτος λόγω της πανδημίας του Covid – 19.

Η συρρίκνωση των οικονομικών μεγεθών προμηνύεται δραματική, με αποτέλεσμα να εμφανίζεται ήδη ένα νέο κύμα λουκέτων, ιδίως στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να εγκυμονεί ο κίνδυνος δημιουργίας μίας νέας γενιάς ανέργων. Η χώρα μας οφείλει να καταρτίσει άμεσα ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο

στήριξης του βασικού της παραγωγικού μοντέλου που είναι η τουριστική δραστηριότητα. Η προσέλκυση τουριστών υψηλής ποιότητας, η στήριξη της εγχώριας επιχειρηματικότητας ως προς τη διαχείριση του τουριστικού προϊόντος και τη μεταφορά από και προς τις χώρες προέλευσης και η ενίσχυση της πρωτογενούς και δευτερογενούς αγοράς με σύγχρονα εργαλεία και μεθόδους αποτελούν «επενδύσεις» υψηλής προστιθέμενης αξίας, οι οποίες θα τονώσουν τον κλάδο και, κατ' επέκταση, την ελληνική οικονομία. Η δε άμεση λήψη μέτρων στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων στο χώρο της διαμονής και της εστίασης είναι απαραίτητη για την επανεκκίνηση της οικονομίας και την ανάσχεση των επαπειλούμενων δραματικών επιπτώσεων στους τομείς αυτούς, λόγω της υγειονομικής κρίσης.

Μετά τα παραπάνω,

Ερωτάται ο Υπουργός:

1. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε για την «θωράκιση» του τουριστικού κλάδου από την έκθεση σε αρνητικούς διεθνείς συγκυριακούς παράγοντες όπως για παράδειγμα η χρεοκοπία της Thomas Cook ή η πανδημία του Covid – 19;
2. Είναι στις προτεραιότητές σας η κατάρτιση εθνικού σχεδίου αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, με συμβολή του κράτους στον τομέα της διαφήμισης, της διαχείρισης και των μεταφορών;

3. Προτίθεστε να λάβετε δραστικά μέτρα μακροπρόθεσμης στήριξης του τομέα της διαμονής και της εστίασης, που δεν θα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αν ναι, ποια είναι αυτά τα μέτρα;
4. Προτίθεστε να λάβετε κάποια μέτρα για τις επιχειρήσεις που έχουν πληγεί και αλλάζουν χώρο ενοικίασης/μεταφέρουν σε άλλο χώρο την έδρα της επιχείρησης ή δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στα υψηλά ενοίκια και αναγκάζονται να αλλάξουν χώρο ενοικίασης;
5. Προτίθεστε να ανοίξετε τα καταστήματα εστίασης στις 23, αντί στις 25 Μαΐου, καθώς είναι ένα Σαββατοκύριακο πολύτιμο για τις πληττόμενες επιχειρήσεις εστίασης;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Κωνσταντίνα Αδάμου